VÄRMLANDS MUSEUM

FRÅGA FARMOR

Från barnkrubba till förskola

Sixbackens lekskola 1961. Foto: Lennart Fernqvist

Uppgift Barnomsorg: Från barnkrubba till förskola

Idag har omkring 85 procent av alla barn kommunal barnomsorg. År 1950 hade 1,1 procent av alla barn i landet någon form av barnomsorg. De flesta barn var hemma eftersom det var vanligt att mammor inte arbetade utanför hemmet. Under 1950-talet fanns omkring 1,2 miljoner hemmafruar i Sverige. I början av 2000-talet fanns drygt 200 000.

Ända sedan 1880-talet har det funnits s.k. barnkrubbor och barnträdgårdar i Värmland. De hade dock få platser och var inte riktigt jämförbara med dagens förskola. De tidiga barnkrubborna var en form av fattighjälp för familjer som inte klarade ge barnen tillräcklig omsorg. Barnträdgårdarna kom senare och tog ganska höga avgifter för att erbjuda pedagogisk verksamhet till barn i välbärgade familjer.

Forts.
Från barnkrubba till förskola

Under delar av 1950- och 60-talen rådde stor brist på arbetskraft i industrin. I flera omgångar utreddes hur fler gifta kvinnor skulle kunna arbeta. Behovet av barnomsorg lyftes som avgörande. Trots det startades först 1968 Barnstugeutredningen, som så småningom ledde till kraftigt utbyggd barnomsorg. Samma år bytte man namn från daghem till förskola.

Fråga en äldre släkting eller bekant om minnen från olika slags barnomsorg. Be gärna den du intervjuar att titta på bilderna.

Några frågor att ställa:

Tog någon mer än dina föräldrar hand om dig när du var liten?
Äldre syskon, någon släkting eller någon annan barnvakt?

Var du på någon barnträdgård, lekskola eller daghem?

Har du barn som har haft dagmamma eller plats på daghem?
Vad minns du av det?

Var det svårt att hitta barnomsorg? Kunde man räkna med
att få barnomsorg i närheten av hemmet?

Vad kostade barnomsorgen?

Barnträdgården i Arvika firar Lucia 1957. Foto: Foto Herman

Barnträdgården i Karlstad 1931. Foto: Dan Gunner

Karlstads barnkrubba startade 1881. Bilden är tagen omkring år 1900. Foto: Anna Ollson

VÄRMLANDS
MUSEUM

Ett lektionsupplägg skapat av Liza Ay Hermansson, museipedagog. © Värmlands Museum 2020.